

Päeva Sõnum. Nr 88. 3. ? 9. juuni 2018

KADUVAD JA KADUMATUD AARDED

2. pühapäev pärast nelipüha

"Issand pööras Iobi saatuse, kui too palvetas oma sõprade eest." Ii 42:10

Aare tähendab suurt varandust, mille väärtus ajaga mitte ei kahane, vaid kasvab. Kui inimeste-ga rääkida, siis sõnades teavad nad enamasti, mis on elu tõelised väärtused. Tihti räägitakse, et oluline on olla lähedastega, jätta jälg endast maailma ja uskuda Jumalasse. Kui aga asi jõuab tegudeni, siis kipuvad need püsiväärtused asenduma palju argisemate ja kaduvamatega nagu raha ja asjad.

Tänapäeva maailmas tajume selgelt, kui vähe on neid asju, mida võib pidada tõeliseks aardeks. Tehnika vananeb kiiresti ja kõikvõimalikud tehnilised vidinad, mis täna maksavad palju, on mõne aasta pärast juba olematu väärtusega. Inflatsioon sööb raha väärtust ning keegi ei tea, kas meie säästudest on veel mõnekümne aasta pärast midagi alles.

Seepärast ongi arukas pöörduda nende püsiväärtuste poole, mis meil on. Usk Jumalasse on üks olulisimaid, sest usu roll kasvab siis, kui kõik muu on halvasti. Usu läbi saab inimene igavese elu, mis on tõeline varandus võrreldes kõige muuga siin maailmas. Igaüks peab kord siit maailmast lahkuma ja kõik maised varandused ning armsad inimesed peavad siis maha jääma. Usk aga viib inimese igavesse ellu. Seal võime kohtuda nende lähedastega, kes on meie eel siit maailmast lahkunud. Usk on kadumatu aare, mida tasub hinnata.

Meelespeetav kirjakoht: Kristus ütleb: Kes teid kuulda võtab, see võtab kuulda mind, ja kes teid kõrvale lükkab, see lükkab kõrvale minu. Lk 10:16

Nende sõnadega rõhutatakse Jeesuse poolt läkitatud sõnumivijate tähtsust. Kui Jeesus varustab kellegi meelevallaga kõnelda, siis see isik ka kõneleb meelevallaga. Igaüks, kes võtab kuulda teda, võtab tegelikult kuulda Jeesust, ja igaüks, kes hülgab tema, hülgab tegelikult Issanda. Printsii asetab suure vastutuse kõigile, kes sõnumit kuulevad. Kuid see ulatub veelgi kaugemale. Igaüks, kes lükkab kõrvale Jeesuse, lükkab tegelikult kõrvale ka tema Läkitaja. Jeesuse sõnumivijad lähevad seega välja täieliku volitustega ja nende sõnumit tuleb võtta täie tõsidusega.

Sellepärast olete sina ja kogu su jõuk kogunenud Issanda vastu, sest kes on Aaron, et te nurisete tema vastu? (4Ms 16:11) Kes teid vastu võtab, võtab vastu minu, ja kes minu vastu võtab, võtab vastu minu Läkitaja. (Mt 10:40) Ja ütles neile: "Kes iganes selle lapse võtab vastu minu nimel, võtab vastu minu, ja kes iganes võtab vastu minu, võtab vastu minu Läkitaja. Sest kes on väikseim teie kõikide seas, see on suur." (Lk 9:48) Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes võtab vastu selle, kelle mina saadan, see võtab vastu minu, aga kes võtab vastu minu, see võtab vastu tema, kes on minu saatnud. (Jh 13:20)

Palvetagem: Armuline ja helde Jumal, kes Sa kingid meile taevaseid aardeid: rohkenda meie keskel oma armu. Juhi meid ajalike asjade kaudu Sinu taevaste andide maitsemisele. Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

VÕITLUS, MILLES TULEB VALMIS OLLA ISEGI MÄRTRISURMAKS

Pühapäev ? 3. juuni

Jeesus ütles: "Kes iganes tahab päästa oma elu, kaotab selle, aga kes iganes kaotab oma elu minu pärast, leiab selle." Mt 16:25

Tõelist risti tõeliselt kanda suudetakse aga üksnes täielikus kuulekuses ? ja Jumal ei anna kellelegi rängemat ristikoormat, kui ta kanda suudab. Kui nende kahe põhinõude täitmisel teostub tõeline järelkäimine, siis ei tule viimast mõista kaugeltgi Jeesuse välispidise eluvormi matkimisena või "järeleaimamisena", vaid Temaga koos käimisena, Tema juures olemisena, nii nagu vanal ajal õpilased rändasid koos õpetajaga, allusid tema juhtimisele ja talusid kõike temaga koos. Nii peavad nüüd ka jüngrid õppima minema koos Jeesusega Jeruusalemma ? vastu kõigele, mis neid seal ootab.

Kui Jeesus kõneleb siin elu (ehk hinge) päästmisest, siis kajastub selles üsna selgesti tagasiviide Peetruse katsele "sästa" Jeesust Tema esseisvatest raskustest. Kes Jumala teelt oma elu pärast kartes kõrvale põikab, see võtab ohjad oma kätte, saab ise oma elu peremeheks ja mängib selle tegelikult käest ära. On ainult üks võimalus elu tõeliseks säästmiseks ? kui see jäägitult usaldatakse Jumala kätte nii elus kui surmas.

Teisisõnu: kui keegi kogu oma olemasolu usaldab täielikult Temale, on valmis Temaga ka märtrisurma minema ? siis selle elu on kindlasti Jumala kätes ega lähe ka surmas enam kaduma. Nimelt seda selgitabki Jeesus siin jüngritele, kusjuures Ta elu näeb selle igavikulises kvalifikatsioonis, loodupärase andena, mis ei saa ega tohi kaduma minna ning mille kadumamineku eest inimene ise vastutav on.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kui lugeda salmi Mt 16:21, võime küsida endalt, kas jüngrid peavad jagama oma õpetaja saatust ka selleski suhtes?

Palvetagem: Aita meid, armas Issand igapäev vana Aadamat kõige tema kurja himudega suretada, et uue inimese poolest ikka vägevamaks saame ja igavest elu võime pärida.

* * *

PROBLEEMI LÕPLIK LAHENDUS

Esmaspäev ? 4. juuni

Eesti lipu päev

Jumal lunastab mu hinge surmavalla käest, sest Ta võtab mu vastu. Ps 49:16

Kui kõrvutada selle psalmi 8. ja 16. salme, siis näeme, et "ükski ei või ... maksta Jumalale lunastushinda", aga "Jumal lunastab mu hinge vaenlase käest". Jumal suudab seda teha, ja teeb seda. Vana seaduse ajal andis Jumal seoses paasatalle tapmisega teatud korraldused. Kui see ettenähtud tingimus oli täidetud, möödus surmaingel (2Ms 12:13). Uue seaduse ajal teame, kuidas inimene tõepoolest lunastakse surmakartusest.

Keegi sureb meie eest ja meie saame selle kaudu elu. Kristus, meie paasatall, on meie eest tapetud ? see on jumalik lunastus. Selle ohvri kaudu on Jumal hakanud lunastama inimesi. "Ükski, kes tema sisse usub, ei pea hukka saama ..." Midagi toimub inimeses, kes usub Jeesusesse Kristusesse. Uue elu esimeseks tunnuseks on surmahirmu kadumine. Usu kaudu Kristusesse pole surmal meelevald sinu üle. Su hinges domineerib surma võitev jõud. Saame täidetud ülestõusmise väega.

Meie vanem vend Kristus on tasunud lunahinna ja meie elame. Ta võtab mu vastu. Sama, mis öeldi Eenoki kohta.

Ihu läheb hauda, aga meie hing päästetakse. Ja selle hommiku saabudes, millest psalmi autor rääkis, päästetakse ka ihu. Nii võidab ülestõusmine sellegi.

Sest sina ei jäta mu hinge surmavalla kätte ega lase oma vagal näha kõdunemist. (Ps 16:10)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Need, kes usuvad Jeesusesse ei pea oma surma enam vaa-tama kui midagi mis on nende tee peal ees. Vastupidi ? see on nende jaoks otsekui juba läbitud etapp Jeesuse töö tõttu. See on juba lahendatud. Kas usume seda ja kui palju jagame oma veendu-must teistega meie ümber?

Palvetagem: Jeesus, Päästja, elab veel, sest ma saan ka elu näha, elan pärast taevas seal, surm ei või mul kahju teha. Jeesus liige olen ma, mind ei jäta maha Ta. Luise Henriette

* * *

TAGASIHOIDLIK TARKUS

Teisipäev ? 5. juuni

Kaht asja ma palun Sinult, ära neid mulle keela, enne kui ma suren: pettus ja valekõne hoia minust eemal, vaesust ega rikkust ära mulle anna, toida mind aga vajaliku leivaga. Õp 30:7,8

Õpetussõnades ning ka teistes Vana Testamendi raamatutes on rohkesti juttu ebaõiglusest, varanduslikust ebavõrdsusest, võimust, positsioonist ja ühiskondlikust turvalisusest. Olgu me rikkad või vaesed, kõige tähtsam on meie suhtumine. Kui me oleme ihned, pole tähtis kas oleme rikkad või vaesed, ihned oleme ikka. Kui me alustame vaesuses ja oleme ihned ning saame ajapikku rikkaks, kas pole me siis rikkad ja ihned? Keegi on ju alati meist rikkam. Alati on kellelgi midagi sellist, mida meil pole. Võib-olla taipame, et meie probleemiks on kadetus ning otsustame kõik ära anda, kuid kui me samal ajal kiikame üle aia, mis naabril on (olgu ta rikkas või vaene), siis pole me tegelikult oma probleemist vabanenud.

Sama kehtib ka meie kõige olulisema suhte puhul ? meie suhte puhul Jumalaga. Kui oleme heal järjel, tekib meil kiusatus öelda: "Mul pole midagi rohkem tarvis, isegi mitte Jumalat." Kui meil pole piisavalt, et oma peret toita, võime leida põhjenduse kuriteole ja mõelda, et "kui Jumal mind ei aita, siis aitan ma ennast ise." Raske on hukka mõista inimest, kes varastab leiba, et oma peret toita, kuid oluline on tunda ära punkt, millest enam edasi minna ei saa. Meil tuleb vältida lõkse ning säilitada õige suhe Jumalaga. Kristlased usuvad, et suhe Jumalaga on nagu vanema ja lapse suhe, mis ei piirdu ainult materiaalse aspektiga, vaid sinna lisanduvad ka armastus ja voodused.

Ükskõik, kas oleme rikkad või vaesed, peame otsustama, kas tahame langeda kadetuse ja ih-nuse lõksu. Samuti peame otsustama, kui oluline on meile suhe Jumalaga. Samas ei tohi me unustada, et mõtlemisega pole piiramatult. Enne kui ma suren tähendab tegelikult "enne kui on liiga hilja". Nii peaksime tegema need salmid enda soovideks ning palvetama, et Jumal annaks meile kõik eluks vajaliku ja õpetaks meid sellega rahul olema.

Teie eluviis olgu rahaahnuseta; jääge rahule sellega, mis teil on, sest tema on öelnud: "Ma ei hülga sind ega jäta sind maha!" (Hb 13:5) Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev! (Mt 6:11) Kui meil on aga elatist ja ihukatet, siis olgu neist meile küll. (1Tm 6:8)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: "Mu sees on üks teine, kes on minu peale pahane" (Thomas Browne, arst ja kirjanik 1605-82) Kas ka sinul on olukordi, kus kurja ja hea segu osutub eriliselt segadusseajavaks? Palu siis Jumalalt tarkust tema Pojas kui üritad leida selgust oma olukorras.

Palvetagem: Issand, aita mul aru saada, millal mul on küllalt, et toime tulla. Ära lase mul kunagi kahelda oma elu materiaalses õnnistuses, et ma ei peaks Sind eirama. Ära lase mul kasutada oma eesmärkide saavutamiseks valesid vahendeid, et ma ei solvaks Sind. Kaitse mind kurja eest ja aita mul seista vastu ahnusele ja kadetusele.

* * *

JÕUKUSE OHTUDEST

Kolmapäev ? 6. juuni

Ent jumalakartus on suur tuluallikas, kui inimesele piisab sellest, mis tal on. Ei ole me ju midagi toonud maailma, nii ei suuda me ka midagi maailmast ära viia. Kui meil on aga elatist ja ihukatet, siis olgu neist meile küll. 1Tm 6:6-8

Kuna raha on valeõpetajate peamine mure, käsitleb apostel mõningaid sellega kaasnevaid ohte ning sätestab üldise kehtivusega põhimõtted.

Jumalakartus annab tõelist kasu vaid siis, kui see ei sõltu asjaoludest. Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis (2Kr 9:8), ning apostel ise on selle suurepärase näide. Ma ei ütle seda puuduse pärast, kuna ma olen õppinud olema rahul sellega, mis mul on. (Fl 4:11)

Teiseks tahab apostel osutada, et aineeline vara on ühtviisi ebaoluline nii meie tulekul maailma kui ka siint minekul. Nagu ta oli tulnud, nõnda ta läheb, ja mis kasu on temal, et ta vaev on tuulde läinud? (Kg 5:15)

Ja kolmandaks määratleb apostel ära kristliku rahulolu mõõdu. Kui meil pole ka rahuldatud rohkem kui esmavajadused, nagu toit ja ihukate (mis võib tähistada nii riideid kui ka peavarju), siis peaks sellest piisama rahuloluks.

Need salmid on otsekui vastandid tänapäeva tarbijaliku ühiskonna mõttemallidele. Igal sammul kohtame reklaame ja tohutuid pakkumisi uutele ja parematele kaupadele. Maailm püüab meeleheitlikult täita inimese südame igasuguste asjadega, mille kõrval ei jää aega ja ruumi igavikuliste teemade jaoks. Eemalda mu silmad tühja vaatamast, elusta mind oma teedel! (Ps 119:37)

Parem taimetoit armastusega kui nuumhärk, mille juures on vihkamine. (Õp 15:17) Alasti olen ma emahust tulnud ja alasti pöördun ma tagasi. Issand on andnud ja Issand on võtnud; Issanda nimi olgu kiidetud! (Ii 1:21) Sest oma surma ei võta ta midagi kaasa, tema au ei järgne talle. (Ps 49:18) Ja Jaakob andis töötuse, öeldes: Kui Jumal on minuga ja hoiab mind teel, mida käin, ja annab mulle leiba süüa ja riided selga. (1Ms 28:20)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Vaata kriitiliselt üle omaenese elu ja suhtumised ning palu, et Püha Vaim võiks läbi valgustada kõik alad tuues esile iga uhkusega täidetud nurga.

Palvetagem: Mu Jumal! Mis küll on mu lootus ja mu kindlus, millele ma siin elus toetuda võin? Ja mis on mu suurim rõõm ja trööst kõigist neist asjust, mis siin päikese all paistavad? Sina oled see, Issand, mu Jumal, kelle halastus on piirita. Kas on mul kunagi hea olnud Sinuta? Või millal oleks mul võinud olla halb, kui Sina minu juures olid? Parema meelega sooviksin Sinuga vaene olla, kui rikas Sinuta. Meelsamini soovin Sinuga maa peal rännates kerjata, kui Sinuta taevas olla. Kus Sina oled, seal on taevas! Thomas Kempisest

* * *

JUMAL KAITSEB JEESUST JA TEMA OMI

Neljapäev ? 7. juuni

Mina saan näha Su palet õiguses, saan täis Su palge paistusest, kui ma ärkan. Ps 17:15

Psalmis töötatakse, et katsumustes tuleb Jumal kristlastele appi: "Ma hüüan sinu poole, sest sina, Jumal, vastad mulle; pööra oma kõrv mu poole, kuule mu kõnet! Osuta imeliselt oma heldust, sa nende päästja, kes otsivad su juures pelgupaika su paremale käele vastupanijate eest!" (Ps 17:6?7) Vastupanijateks nimetatakse siin kristlase vaenlasi: oma liha, ahvatlev ja tagakiusav maailm või pimeduse meelevald. Jumal töötab, et ahistus on viimselt otsekui halb uni, millest kristlane ärkab, leides end Jumala juures kaitstuna: "Mina saan näha su palet õiguses, saan täis su palge paistusest, kui ma ärkan." Jumala ligiolu üllatab kristlast alati oma headusega ning ümbritseb teda armastusega. Paulus väljendab seda sõnadega: "Mida silm ei ole näinud ega kõrv kuulnud ja mis inimsüda-messe ei ole tõusnud ? selle on Jumal valmistanud neile, kes teda armastavad." (1Kr 2:9)

Õndsad on puhtad südameelt, sest nemad näevad Jumalat. (Mt 5:8) Et olgu mis tahes, milles meie süda meid süüdistab, Jumal on siiski meie südamest suurem ja tema teab kõik. (1Jh 3:20) Aga kui tuleb täielik, siis kõrvaldatakse poolik. (1Kr 13:10)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palveta kõikide nende kristlaste pärast kes tänasel päeval peavad kannatama tagakiusu ning rõhumist ustavuse tõttu Jumalale. Palu et Jumal võiks anda neile suure sisemise kindluse tema armastusse, hoolekandesse ja abisse.

Palvetagem: Sinu poole, Issand, ma pöördun oma palvega: südamest Sa välja pühi kõik, mis kõlvatu ja tühi. Armu uks mul lahti tee, kui ma tulen palvele; aita, et kõik jätan maha, mis Su meelest halb ja paha. Adalbert Hugo Willigerode

* * *

TÕSTA KÕRGEKS JUMAL, MITTE RIKKUS

Reede ? 8. juuni

Ükski ei või venna eest anda luna ega tema eest maksta Jumalale lunastushinda, sest nende hinge luna on liiga kallis ja peab jääma

igavesti tasumata. Ps 49:8,9

Käsu järgi pidi rikas oma vaese lunastama enne 50 aasta möödumist. Niisugusel juubeliaastal peab igatüks saama tagasi oma pärisosale! (3Ms 25:13) Aga see oli väga piiratud võimalus. Ükski rikas ei võinud lunastada teist inimest surmast.

Juba siin maailmas on rikkusel küllalt ohtusid. Vargad, tuli, vesi ja palju muudki võib rikkalt võtta ta rikkuse. Aga hoopis vältimatu on tõsiasi, et rikas võetakse ära tema varanduselt. Surm tuleb ja ütleb: "Sel ööl nõutakse sinult sinu hing." Nii toimub lahutamine. Surma ees on rikas võimetu. Kui panna kuld surma kaalule, näeme, kui kerge on kuld. Siis selgub, et elus on momente, millal kuld ei maksa midagi. Rikas ei saa kulla eest osta ainsatki päeva elu pikendamiseks. Kuningate vara, kalliskivide kogud, kullakaevandused on siis väärtusetud.

Needsamad abitud inimesed tulevad meid surematuid hingi hirmutama oma kullaga. Tühi töö! Miks ma peaksin kartma kurjal ajal ... (Ps 49:6)

Armastuse me oleme ära tundnud sellest, et Kristus on jätnud oma elu meie eest; ning meie oleme kohustatud jätma oma elu vendade eest. (1Jh 3:16) Sest mis kasu on inimesel, kui ta võidaks terve maailma, oma hingele teeks aga kahju? Või mis oleks inimesel anda ära oma hinge lunahinnaks? (Mt 16:26) Vaid Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle kalli verega. (1Pt 1:19)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: "Vaeseid on alati teie juures", ütleb Jeesus (vt Mt 26:11). Kus on vaeseid, seal on ka rikkaid. Viimastel on midagi, mida vaestel ei ole: varandust, raha ja võimu. Raha eest saab siin maailmas palju asju ? nii palju, et näib, nagu saaks selle eest kõike. On siiski midagi, mida raha eest ei saa?

Palvetagem: Arm, kes Sa mind oled võitnud armastuse väega ja mind enda külge köitnud heldusega, tõega: Arm, Su päralt olen ma elades ja surres ka. Johann Scheffler

* * *

OMA ELU EHK HINGE KADUMAMINEKU EEST ON INIMENE ISE VASTUTAV

Laupäev ? 9. juuni

Jeesus ütles: "Mis kasu on inimesel, kui ta võidaks terve maailma, oma hingele teeks aga kahju? Või mis oleks inimesel anda ära oma hinge lunahinnaks?" Mt 16:26

Kui inimene suudaks mobiliseerida ka kogu maailma jõud ja võimalused iseenda kasuks, st oma elu "päästmiseks" ja "säätmiseks" ? siis teeks ta endale sellega ikkagi kahju, kaotades elule loodupäraselt määratud igavikulise kvalifikatsiooni. Tema ainsaks "tasuks" on ikkagi vaid surm, mitte aga igavene elu Jumala juures.

Iga inimene on oma elu saanud Jumala käest. Kui ta selle kaotab, siis pole tal mingit vahendit selle taasleidmiseks, pakkugu ta selle eest mida tahes. Jumalaga ei saa elada mingis kaubanduslikus vahekorras. Jumalalt saadud anni kaotus ei saa inimene millegagi tasuda.

Jeesus manitseb meid siin, et me oma elu õigesti hoiaksime, sest kui me selle kord kaotame, siis oleme sellega koos kõik kaotanud. Elu hoida ei tule mitte iseka himutsemisega, mis selle meie käes rikub, vaid nii, et me oma elu Jeesuse teelt otsiksime ning seda tehes selle Jumala kätte annaksime: nii võtame selle kord taas vastu Tema igavikulisel kujul.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu, et Jumal võiks avardada su arusaamist, lisades valmisolekut ja igatsust teenida mistahes rollis Tema seda kõige paremaks peab.

Palvetagem: Tänan Sind, Issand, et oled loonud igavese eluseemne minu südamesse ja et miski maine ei suuda mind täielikult rahuldada. Tänan Sind, et igas selle maailma rõõmus on ka nõnda palju kurbust ja rahunust, et see juhib minu meele mõtisklema täielikuma õndsuse üle. John Baillie

* * *

Kasutatud allikad]

- Cuthrie, Donald (2013) Pauluse esimene ja teine kiri Timoteosele. Pauluse kiri Tiitusele. Tallinn: Logos, lk 114-115
- Laato, Antti (2015) Kristus psalmides. Märjamaa, lk 62
- Morris, Leon (2008) Luuka evangeelium. Tallinn: Logos, lk 231
- Pappel, Tiia (2003) Kas Kristus või maailm? 1. Timoteosele 6:1-10. Piiblivõti : piiblitekstid koos kommentaari-dega, sügis-talv. Tallinn : Avatud Piibli Ühing, lk 48
- Rew, Eric (2002) Tarkuse kaevul. Suvelugemisi Õpetussõnadest. Tallinn: Logos, lk 174-177
- Salumaa, Elmar. (2001) Matteuse rõõmusõnum. Tallinn: Logos, lk 483-485
- Soom, Kaido. Kaduvad ja kadumatud aarded. - Eesti Kirik (14.06.2017):
<http://www.eestikirik.ee/kaduvad-ja-kadumatud-aarded-8/>
- Tärk, Osvald (2014) Psalmide seletus. Tallinn: Logos, lk 130-132,

Koostas Indrek Lundava.
Mai 2018